

p consule quem ad fidem conuertit
Passionez sancti pauli linus papa
conscriptis

De sancto paulo apostolo.

Paulus apostolus post sui
conuersione multas persecu-
tiones pressus est. quas be-
atus hylarius breuiter enumerat
dicens **P**aulus apostolus i philip-
pis virginis cedit. in carcere reponi-
tur. in ligno pedibus affigitur. in li-
stris lapidatur. in yconio iherosolima-
nica ab inquis psequitur. i epheso
feris datur. in damasco per sporta
a muro deponitur in iherusalem si-
stitur. ceditur. ligatur. insidiatur. in
cesarea clauditur. criminatur. nauigans in ytaliam periculo dirigi-
tur. romam veniens sub nerone iu-
dicatur et occisus finitur. **H**ec hyla-
rius apud platuz inter gentes accepit
quendam contractum in listris ere-
xit iuuenem qui de fenestra cecide-
rat et expirauerat suscitauit et mul-
ta alia miracula fecit. Apud mitem
nam insulam vipera manum eius i-
uasit. sed nihil eum lesit. quin potius
in ignem ipam excussit. **D**icitur quod
omnes qui de pgenie illius ho-
minis qui pauluz suscepit hospitio
nasciuntur. a venenosis vllatenus
non leduntur. **U**nde cum pueri na-
ti sunt in eunis eoru serpentes po-
nunt ut probent si filii veri eoru se-
Inuitur autem alicubi quod paulus
est minor petro. quodq; maior. qdq;
equalis. **E**d reuera dignitate mi-
nor. predicatione maior. sanctitate
equalis. **R**efert haymo quod paulus

a piillorum cantu usq; ad horam
quintam labori manuq; insistebat
deinde predicationi uacabat. ita
quod plerumq; usq; ad noctem ptra
hebat ieiunium vero tempus co-
mestioni. somnoq; orationi satis ne-
cessarium erat. **I**nenies vero romam
cum nero nondum esset in imperio
confirmatus et etiam audies quod de
lege iudeorum et fide christianorum i
ter paulum et iudeos questio ver-
tebat non multum inde curauit et
sic paulus quo volebat libere ibat
et libere predicabat. **I**heronimus
quoq; in libro de viris illustribus
ait quod. xxxi. anno a passione domini
anno secundo neronis **P**aulus ro-
mam vindictus mittitur et per bienni-
um in libera manens custodia ad-
uersus iudeos disputauit. **D**einde
a neroni dimissus euangelium in oc-
cidentis pribus predicauit. **Q**uar
to decimo vero neronis anno eodem
anno et die quo crucifixus est petrus
capite truncatus **H**ec Iheronimus
Eius autem sapientia et religio ubi
que diuulgabatur. et ab omnibus mirabilis
habebatur. **A**ltos etiaz de
domino cesaris sibi in amiciciam co-
pulauit et eos ad fidem christi con-
uertit. **Q**uedam etiam scripta eius
coram cesare recitata sunt et ab om-
nibus mirabiliter commendata. **E**c-
natus etiam de illo alta sentiebat
Quadam vero die cuius paulus circa
vesperas in quodam solario predi-
caret. quidam iuuenis nomine pa-
troclus pincerna neronis sibi ad
modum dilectus. ut paulum pro-
pter multitudinez commodius au-

direret senestraz ascendit et paulus
sibi dormitado dicens expirauit
Quod audiens nero plurimuz de
eius morte doluit et statim alium i
eius officium ordinavit **P**aulus do
per spiritum hoc cognoscens dixit
astatibus ut illuc irent et patroclu
cesaris carissimum ad se defunctum
afferent **Q**uem allatu3 paulus su
scitauit et ad cesarem cum lochis su
is misit **Q**ui cum de morte eius la
mentaretur ecce patroclus iuuensis
adesse pre foribus nunciatur **A**udiens
nero patroclum viuum quē
paulo ante nouerat mortuū pluri
mum quidem expauit et eum ad se
ingredi recusauit **T**andem p̄suasu
amicorum intrare pmisit **C**ui nero
ait **P**atrocle viuis? **E**t ille **C**esar
viuo **E**t ait nero **Q**uis te fec̄ viue
Et ille **D**ominus ih̄s xp̄s rex oīz se
culorum **I**ratu3 nero dicit **E**rgo
ille regnabit in secula et resoluet o
nia regna mundi! **C**ui patroclus.
Etiam cesar **L**unc nero dedit ei a
lapaz dicens **E**rgo militas illi? **E**t
ille **N**itiqz milito q̄a me a mortuis
excitauit **L**unc. v. ministri impato
ris qui ei iugiter assistebant dixerūt
ei **C**ur impator p̄cutis iuuene pru
denter et veraciter r̄ndentem **N**az
et nos illi regi inuictissimo militam?
Quod audiens nero eos reclusit i
carcerem ut nimium torqueret q̄s
nimiu3 ante dilexerat **L**uc oēs xp̄ia
nos fecit inquiri et oēs sine interro
gatiōe puniri per tormenta valida.
Lunc paulus vinc⁹ inter ceteros an
te **N**eronē adduct⁹ est **C**ui nero **O**
bomo magni regis seru⁹. mibi aut

vinctus. cur milites meos mihi sub
trahis et tibi eos colligi. **C**ui pau
lus Non solū de tuo angulo mili
tes collegi. sed etiā de orbe vniuer
so. quibus rex noster donat talia q̄
nunqz deficient et que omnē exclu
dunt indigentia largiet **H**uic si s̄
iectus esse volueris salu⁹ cris q̄ tā
te extat potentie ut index oīm ve
niat et mundi hui⁹ p̄ ignem figurā
resoluat **H**ec audiens nero et ira i
census quia figuraz mundi p̄ ignē
paulus dixit resoluendam. omnes
xp̄i milites igne cremari iussit **P**au
lum vero tanqz maiestatis reu3 ca
pite trūcari **C**anta autem xp̄iano
rum occisa est tūba. vt popul⁹ ro
manus pallacium neronis virtute
irrumperet et seditiōem oīra eū ex
citare moliens p̄clamaret. **P**one
moduz cesar. tempora iussionē. no
strates sunt quos perdis. romanū
tuēnt imperium **L**imens impator
mutauit edictum. vt null⁹ xp̄ianos
tangeret. donec imperator de eis
pleniū iudicaret **Q**uapropter paulus
iterum est reductus et aspectui
neronis oblatus **Q**uem vt nero vi
dit vehementissime exclamauit **T**ol
lite maleficuz decollate impostorē
nec finite viue criminatore. auferte
de superficie terre mentium immuta
torem **A**d quem paulus ait **N**ero
tempore modico patiar. sed viuam e
ternaliter domino ih̄u xp̄o. **N**ero
dixit **A**uferte ab eo caput. vt me ē
ge suo fortiorē intelligat quē cū
deuici videamus vtruz supuiuere
valcat. **C**ui paulus. **U**lt scias me
post mortem corporis eternaliter

viuere cū mihi caput abscessū fuerit
vnuus tibi apparebo. Et tūc ognō
scere poteris. q̄ xp̄s est dñs vite &
mortis. Et his dictis ad locuz sup
plicij ducet. Qui cum ducereſ dire
tūt ei tres milites qui euz ducebāt
Dic nobis paule. quis ē ille rex ve
ster quem tantum diligitis q̄ pro
eo magis mori q̄ viuere eligitis?
Et qualem inde mercedem habebi
tis. Tunc paul⁹ de regno dei & pe
na inferni adeo eis p̄dicauit q̄ ip
sos ad fidem conuertit. Qui cū ro
gassent eū vt libere abiret quo vel
let ait. Absit fratres vt fugiaz. Nō
enī sum profugus. sed miles xp̄i le
gittim. Scio enī q̄ per hanc vitaz
tranitoria ad vitam transibo eter
nam. Morāt vt fuero decollat⁹ vi
ri fideles rapient corp⁹ meū. Nos
aut̄ locum notate & illuc cras ma
ne venite. Inuenietis iuxta sepulcz
meum duos viros scz lucā & tituz
orantes. Quib⁹ cum dixeritis qua
de causa vos ad eos misi ip̄i vos
baptizabunt & regni celestis faciet
heredes. Quod euz loquereſ misit
nero duos milites vt viderēt si ad
huc esset occisus. Et cum eos vell̄
querere. illi dixerūt. Cum morta
fueris et resurrexeris. tūc credem⁹
bis que dicis. Nūc āt cito veni et
quod meruisti accipe. Tuncq; ad lo
cum passiōis ducereſ in porta ho
stieni quandā matronā noīe plau
tile discipule pauli que s̄m dionisi
uz alio noīe dicebat lemobia quia
forte binomia fuit obuiam habuit
Que flens se suis orationib⁹ cōmē
davit. Cui paulus. Hale plautilla

eterne salutis filia commoda mihi
velū q̄ caput tuū tegis & inde ocu
los meos ligabo & postmodū illō
tibi restituam. Quod dū ibi trade
ret iridebat ei carnisices dicētes.
Quid ipostori isti et mago taz pre
closū pānū tribuis rt ip̄m amittas
Cum ergo ad locū passiōis paul⁹
venissz aduersus orientē manib⁹
in celum extensis diutissime cuz la
crimis patria voce oravit & grati
as egit. Post hoc valefaciens fra
tribus oculos sibi de velo plautil
le ligauit & vtrunq; genu in terra
figens collum extendit & sic decol
latus est. Morāt q̄ caput eius a cor
pore exiliens. Iesus xp̄s. qui sibi in
vita sua tam dulcis extiterat. & q̄
tam cerebro nominauerat hebraice
clara voce insonuit. Dicitur enim
ipsum in suis epistolis christum vel
iesum vel vtrunq; quingentis vici
bus nom. nasse. De eius autem vul
nere vnda lactis vscq; in vestimen
ta militis extiuit et postea sanguis
effluit. In aere lux immensa emicu
it. De corpore odor suauissimus e
manauit. Dyonisius autem in epi
stola ad thymotheū de morte pau
li sic dicit. In hora autem illa tristi
tie plena frater mi dilecte dicente
carnifice. Paule collum para. Tūc
beatus paulus susperit i celum mu
niēs frontem & pectus suum signo
crucis. deinde statim dicebat. Do
mine mi iesu christe in manus tuas
commendo spiritum meum. Et
tunc absq; tristitia & compulsione
extendit collū suum & accepit coro
nā. Percutiēt āt carnifice & caput

ampurante pauli. beatissim⁹ cristi
martir explicit velū et sanguinez
ppriuz collegit in velo ⁊ ligavit eū
⁊ obuoluit ⁊ tradidit illi femie Rē
uerso at milite carnifci dixit lemo
bia **I**bi dimisisti magistrū meum
paulum. Respondit miles **C**u⁹ so
cio suo iacet ibi extra vrbem i val
le pugilum ⁊ velo tuo facies eius
relata est **I**p⁹ aūt r̄d̄ens ait. Ec
ce nūc intrauerūt petr⁹ ⁊ paulus i
duti veste preclara ⁊ coronas ful
gentes et luce radiantes habebāt
in capitibus suis **E**t protulit velū
sanguine cruentatuz ⁊ monstrauit
eis ppter qđ opus q̄mplures cre
dider̄t dñ⁹. ⁊ facti sūt xpiani **H**ec
dyonisius. **A**udiens nero qđ cōti
gerat vehementer extimuit ⁊ de his
omnib⁹. cum phis ⁊ amicis loqui
cepit **D**um hec inuicē loquerentur
venit paulus. ianuis claulis ⁊ ante
cesarem stans ait. **C**esar ecce pau
lus regis eterni inuicti miles **N**unc
crede qđ nō sūm mortuus sed viu⁹
sed tu miser eterna morte morieris
eo qđ sanctos dei iniuste interficis
Et his dicis disparuit. **N**ero aūt
ex nimio terrore velut amens effe
ctus qđ ageret ignorbat **E**t suasu
⁊ consilio amicorum patrocluz et
barnabam cum alijs soluit ⁊ qđ vel
lent ire libere pmisit **I**lli vero mi
les. s. lōgin⁹ magister militū ⁊ ag
gest⁹ ad sepulcruz **P**auli mane ve
nerunt et duos viros scz titū ⁊ lu
cam orantes inuenerūt et i medio
eorum paulū stantē viderūt **Q**uos
titus et lucas videntes vehementē
territi fugere ceperunt et paul⁹ di

sparuit **I**lli at post eos clamabāt
dicentes. **N**on vt putatis vos pse
quimur sed a vobis baptizari ro
lumus sicut paulus vobis dirit. qđ
modo vobiscū orantem vīd. n. us.
Hoc illi audientes reuerſi sūt cum
magno gaudio et eos baptizaue
rūt **C**aput at pauli in quanda val
lem projectum fuit. et p̄ multitudine
alioruz qui interfecti fuerūt ⁊ illic
projecti inueniri non potuit. **L**egit
autem in eadē epistola dyonisii. qđ
cum quadam vice fouea mundare
tur. et caput pauli illuc cū alijs pur
gamentis projectum fuisset quidā
pastor illud in virga sua leuauit et
iuxta caulas ouium vixit **I**dit at
per tres noctes otinuas ip̄e cū do
mino suo sup̄ p̄dictū caput lucē in
effabile resulgere **Q**uod cū ep̄o et
fidelibus nunciatum fuisset tūc ēt
Leire hoc est caput pauli **E**gress⁹
igitur ep̄iscop⁹ et vniuersa turba fi
delium caput illud secum detuler̄t
et in quādā mensa aurea illud po
nentes corpori coniungere attem
ptabāt **T**unc patriarcha respōdit
Nos scim⁹. quia multi si deles occi
si sunt et eorum capita etiam in eo
dem loco dispersa sunt. **U**nde ou
bito illud caput corpori pauli oī
gere **I**z caput hoc ad pedes cor
poris ponam⁹ et oīpotentez dīm
eroremus ut si caput suum est con
uertatur corpus et capiti comuni
gatur **Q**uod dīm omnib⁹ placuisse
set caput ipsum ad pedes corporis
pauli posuerunt **E**t ecce cunctis o
rantibus et stupentibus corpus se
vertit et in loco suo capiti se iunxit

Et sic oēs deuz benedixerūt q̄ hoc
esse caput pauli vēaciter cognoue
runt **H**ec dionisius **R**efert **H**reg.
tiroñ. q̄ tpe iustini iunioris claruit
q̄ quidā desperās laqueū sibi pa
bat. nomē tamē pauli iuocās sem
per dicebat **A**diuua me sācte pau
le **T**uuc affuit quedā vmbra squa
lida hortās eum ac dicēs **E**ya bo
ne vir. age qd̄ agl. morā ne feceris
Nit ille semper parās laqueū dice
bat **B**eatisſime paule adiuua me
Expedito iaz laq̄o affuit alia vmb
ra tamq̄ hois dicens illi que ho
minē hortabat **F**uge miserrime. qz
paulus aduocatus aduenit **E**nī
squalida vmbra euanuit. et hō ad
se rediens q̄ laqueum piciens pe
nitentiam dignā accepit **I**n eadē
quoq̄ ep̄la que sup̄ dicta est beat
dionisius mortē pauli magistri sui
p̄ls verbis deplorat dicēs. **Q**uis
dabit oculis nostris aquas et pu
pillis nostris fontem lacrimaz. vt
plorem̄ die et nocte lumē ecclesiaz
qz extinctum est! **Q**uis non induet
fletum q̄ gemitum aut non vestiet
lugubribus q̄ mente attonit? non
obstupescet! **E**cce etenī petrus fun
damentū ecclesiārū q̄ gloria sc̄op
apostolorū a nobis recessit q̄ nos
orphanos dereliquit **P**aul^z quo
qz gentiū familiaris solator part
ter defecit nobis. et vltierius nō in
uenit **Q**ui fuit pater patrū. doctor
doctorū. pastor pastorū. abissus sa
pietie. fistula altisona. pdicitor ve
ritatis infatigabilis. **P**aulū vero
dico nobilissimum apostolū **H**ic ā
gelus terrestris q̄ hō celest. imago

q̄ similitudo diuinitatis q̄ deiformis
om̄s nos dereliquit **N**os inq̄ ino
pes q̄ idignos in hoc st̄ptibili et
maligno mūdo. q̄ igrēs^z ē ad xp̄z
deū suū dūm q̄ amicū **H**eu frater
mi thimothēc dilecte aic mee. vbi ē
pater tu^z magister et amator **H**ū
te vltier^z salutabit! **E**cce enī orpha
n^z fād^z es q̄ remanhisti sol^z. **J**ā ne
quaq̄ sribet tibi sua manu ſanctis
fima dicens tibi **F**ili carissime **V**e
mihi frater mi thimothēc **Q**uid h
accidit tibi tristitie et tenebrarum
q̄ damni. quia orphani facti sum^z
Jaz non venient ad te ep̄stole ei^z
in quibus scriptum sit. **P**aul^z mo
dicus ſervus Iesu christi **J**am nō
ſribet de te vltier^z ciuitatibus di
cens **H**uſcipite filium meum dilēm
Complica frater libros prophetā
ruz q̄ ligna ſuper eos quia neminē
habemus interpretem parabola
rum q̄ para digmatum q̄ eloquio
rum ipſorum **D**auid ppheta plā
gebat filium ſuum q̄ dicebat. **V**e
mihi quis det vt moriar pro te fili
mi. ve mihi **E**go autem. **V**e mihi
magister mi. vere ve mihi modo
ceſſauit q̄ defecit cōcursus discipu
lorum tuorum romam venientium
q̄ querentiū nos **J**am nemo dictu
rus est. **C**amus et videam^z docto
res n̄os q̄ interrogemus eos q̄li
ter r̄gere nos oporteat ecclias no
bis cōmissas. et interptabunt nob̄
eloquia vñi nostri iesu xp̄i q̄ eloqa
pphetarum **V**ere ve his filijs fra
ter mi thimothēc qui p̄uati ſūt pa
tre ſpūali. quibus p̄uatus est ḡex
Et nobis frater etiam. ve qui p̄ua

1 A

ti sum⁹ magistris nostris spūalib⁹
qui collegerāt intellectū et scientiā
veteri.ac noue legl. ⁊ colligauerāt
in suis eplis **I**bi est curs⁹ pauli et
labor sanctoꝝ pedum eius! **I**bi ē
os loquēs et lingua oīulēs ⁊ spūs
beneplacēs deo suo! **Q**uis nō plo
ret ⁊ vlulet? **N**am qui meruerunt
gloriam et honorē apud dēū tāqz
malefactores tradunē in mortem
Ve mihi qz in illa hora iuitus sū
corpus sanctū sanguine innocentii
cruentatū **H**eu mihi pat̄ mi magi
ster et doctor nō quidem reus tali
morte extitisti **N**unc ergo quo ibo
te querere gloria xpianoz ⁊ laus
fideliu⁹! **Q**uis cōticescere fecit vocē
tuam fistula ecclesiaꝝ ⁊ fistula alti
sona plectrum psalterij decacordi
Ecce introisti ad dēū tuū ⁊ dñz qz
desiderasti ⁊ toto affectu occupasti
Iherusalem et romia prava ami
citia equales facte sunt in malo.
Iherusalē crucifixit dñm nostrum
iesum xp̄m Roma vero apostolos
eius interemit **I**herusalem autem
seruit ei quē crucifixit **R**oma vero
solēnsando glorificat quos intere
mit **E**t nunc frater mi thimotee qz
dilexisti ⁊ toto corde desiderabas
Sicut enī saul rex et ionathan i vi
ta non sūt separati.nec in morte. **E**t
ego nō sū separat⁹ a dño magistro
meo.nisi cum separeret nos homies
pessimi et iniqui **E**t separatio vnius
hore nō erit semp **A**nima eius qz
noscit dilectos etiam sine hoc qz ei
loqtur qui nūc ab eo elongati sūt
In die at resurrectiōis magna ia
ctura esset separari ab eis **H**ec dyo

nūs **J**ohānes qz crisostomus
in libro de laudib⁹ pauli. hūc ḡ o
riosuz.aplm multipliciter om̄edat
sic dicens **N**ihil prorsus errauit q
pratum quod dā insigne virtutum
⁊ paradisi spūalem. **P**auli etiam
nūcupauit Que at lingua laudib⁹
eius inueniat equalis.cū oīa qz sūt
in hoībus bona anima vna possi
deat ⁊ ea plene cuncta accumulan
te nec solū hoīm.sed etiā quod pl⁹
est angelo! **N**ec tñ idcirco retinebi
m⁹ quin potius pauca dicem⁹ **E**t
enim hoc magnū laudis gen⁹ cum
orōnis copiam virtus supat̄ ma
gnitudo laudati **H**ic qz vinci mul
titudo est nobis gloriosus qz sepe
vicisse **V**nde ergo oportuni⁹ lau
dum eius sumemus exordium nisi
ab hoc ipso p̄mū vt oīdam⁹ cū bo
na oīm possidente! **A**bel obtulit sa
crificium et inde laudatur. **G**ed si
pauli hostiam adducamus in me
diuz.quātū celū a terra superior ap
parebit **S**i quidē semetiōm p̄ die
singulos immolauit. **Q**uā tam ho
stiam dupliciter offerebat tū in cor
de tum in corpore mortificatiōem
circūferens **N**on enī oues offebat
aut boues sed semetiōz dupliciter
immolabat **N**eqz his ḡtent⁹ suēat
sed etiā orbe yniuersum studuit of
ferre **Q**ui terrā ac mare. gratiam
ac barbariez oīm qz sub celo regi
onem quasi volitans circuiuit. **E**x
hominib⁹ angelos faciens. qnimo
ipos homines quasi ex demonib⁹
in angelos puehēs **Q**uid huic ho
stie reperietur equale.quē paulus
gladio spiritu sancti imolauit ⁊ in

illo altari quod notatus est sup te
lum obtulit Sed abel dolo germani
pcussus occubuit Paulus vero
ab eis interfactus est quos ab inu
meris malis cupiebat eruere His
at eius innumeratas tibi ostedi mor
tes tot utiqz quot etiā dies vixit.
Hoc se tantum legitur in archa si
uasse cum liberis Hic at multo se
uiori inundante diluio. nō archā
coaptādo compaginibus tabula
ruz sed epistolas componēdo pro
tabulis vniuersuz orbem periclitā
tem ex medijs fluctibus liberauit.
Hec autem archa nō uno loco cir
cūfertur. que orbis terminos com
prehēdit. nec bitumine ac pice sed
spiritusando tabule eius sunt pun
cte Hic suscipiēs rationabiluz ani
malium cultores pene irrationabi
libus animalibus stultiores imita
tores effecit angelorū Illā quoqz
vicit archam. quia illa coruuz reci
piens coruū rursum emisit et inclu
dens lupum feritatē eius mutaē
nō potuit Hic vero accipitres mil
uos qz suscipiens fecit colubas et
excludens omnē feritatē māsuetu
dinem spūs introduxit Abraham
mirātur om̄ies qr ad di preceptū
ad patriā atqz cognatos reliquit
Sed quomodo paulo possz equa
ri qui non tantummodo patriā atqz
cognatos. sed seipm mundū qz re
liquit. ino etiam celum et celum ce
li! Et hec omnia xpīm iusciendo
desperit. vnuz pro cunctis illud so
lum id est christi caritatem req̄res.
Neqz presentia inquit neqz futura
neqz altitudo ic. Sed et abraham

in periculum se tradens hostibus
filium fratris eripuit At paulus v
niuersum orbem de ip̄a diaboli ex
trahens manu innumerabilia peri
cula sustinuit proprijs qz mortibus
maximam securitatez alij compa
rauit Filiū quoqz abraham vo
luit immolare Paulus vero nec a
micum nec proximum immolandū
domino adduxit. sed semetipsum
miles immolauit In ysaac pacien
tiam aliqui admirantur. quoniam
puteos se factos obstrui paciebat
At paulus non puteos cernens la
pidibus obrutos. sed propriū cor
pus non soluz sicut ille scdebat sed
eos et etiam a quibus paciebatur
in celum studebat euehere Quāto
enī ampli⁹ obruebat iste fons tāto
erumpēbat magis. ac plures ex se
fluiios effundendo manauit. De
longanimitate et patientia Jacob
scriptura miratur Et quenam illa
ē adamātina anima que pauli pa
cientiam possit imitari? Neqz enim
vñ. annorum sed totius vite suiciū
p sponsa p̄tulit xpī. Non adustus
solū estu diei et noctis gelu sed tēta
tiones ppetēs et nūc quidē verbe
ribus nūc vero lapidibus sciss⁹ atz
collisus et inter certamina vbiqz p
siliens captas oues ex diaboli fau
cibus extrahebat Sed et ioseph v
tute pudicitie decoratus. Et ego
vereor ne iam ridiculum sit. Hinc
etiā paulū laudare. qui semetipsum
crucifigens non solum humanoz
corpoz puicitudines. sed oīa etiā
qvident i reb⁹ clara ac decora cer
nebat q̄admodū nos fauillā cine

rē qz despiciuntq̄ q̄si mortuus prorsus ad mortuum immobilis pma nebat Stupet iob oēs hoies. Et ei ad lethā mirabilē At paul⁹ n̄ mēfibus tantum. sed annis pluribus in agone p̄durans taz clarus emicuit. non testa vel gleba saniem carnis radens sed ipius intelligibilis os leonis frequenter incurrens et pugnans aduersus tēptatiōes innumerā omni erat lapide tolerabilior qui non a trib⁹ vel quatuor amicis sed a cunctis infidelibus. a fratribus etiam obprobria sustinebat. cōfutatus ab oībus atqz maledictus. Et illi erat magna hospitātis q̄ cura pauperū. sed quam ille impendebat curam carne debilis. hanc iste animis morbitis exhibebat. Illius omni aduenienti aperiebat domus. huius vero anima vniuerso patebat orbi. Et ille quidem cum oves q̄ boues haberet innumeros erat in paupes libēalis. hic vero nihil amplius corpore suo possidens de hoc sufficiēter indigentibus ministrabat. Qd alicubi cōmemorans Necessitatib⁹ inquit meis q̄ his qui mecum erāt manus iste ministrabat. Sed q̄ mes atqz vulnera. seuos sācto iob inferebant dolores. Sed si pauli vbera. famē cathenas. pericula qz consideres q̄ a domesticis q̄ ab extra neis a cuncto patiebāt orbe sollicitudinēs quā pro ecclesīs. vestiōez quā pro scandalizat. singulis per dies singulos p̄ferebat videb⁹ p̄oni saxo erat durior aia ista q̄ feruz atqz ad amantē firmitate supe

rabat que enī ille corpore. hec pulsante sustinuit quem omni verme molestior de singulis quib⁹ q̄ labētibus mestitia cōsumebat. In et iuges ex eo fontes lacrimarum non solum diebus. sed etiā noctib⁹ effluebāt. Omni qz muliere p̄turiente vehemēti affligebatur in singulis ppter qd etiam dicebat. Filio li mei quos iterū p̄turio Moyses p̄ iudeorū salute deleri elegit de libro Moyses itaqz se cum ceteris obtulit perire paul⁹ p̄ ceteris. Nō enī cum pereuntib⁹ perire voluit. vt saluarent alij ip̄e de glorie eternitate decidere. Et ille qdem pharaoni hic diabolo quotidie repugnabat. Ille pro vna gente iste p̄ vniuerso orbe certabat. Non sudo re. sed sanguine Johannes baptista in cibum locustas q̄ mel filuestri sumebat. Sed paulus i medio mūdi ita strepitu quēadmodū iohannes in eremo quiete versatus est. Non quidē pastus locustis ac mel le filuestri. Multo autem his victu viliore content⁹ est ac necessario q̄ dem indigens cibo feruēti studio predicandi. Verum illius aduersus herodiadē apparuit magna constantia. et iste non vnum aut duos aut tres sed inumeros q̄ in sublimi positos p̄tate corripuit imo lōge illo seiuores tirannos. Restat ut paulum iam angelis cōparcm⁹ in quibus magnificum p̄dicam⁹ quia cum omni cura obediuit deo Quod dāvid admirando dicebat Potētes virtutes qui fa. v. Quid vero aliud ppheta in angelis mi

ratur qui facit inquit angelos suos
spūs. et ministros suos ignem vren-
tem. Sed hoc in paulo possumus
inuenire. qui velut ignis ac spūs to-
tum terrarū p̄currit orbem et p̄cu-
tiendo purgauit. sed nondū celum
iste sortitus est et hoc est oīno mira-
bile. q̄z talis versabat in celis. etiā
mortali adhuc carne circundatus.
Quāta ergo nos sumus condemnati
ne digni cuīz uno homine bona oīa
in se congregante. nec minimā q̄dē
eorum p̄tem studem imitari! Non
enim aliam sortitus est ille naturā
nec dissimilez nactus animā. nec al-
terum habitans mundū sed in ea/
dem terra eadēz q̄z regione sub eis
dem etiam legibus nutritus et mo-
ribus cunctos qui nunc sūt hoīes
vel fuerunt animi virtute trāscēdit
Ne vero hoc soluz in illo mirabile
est. q̄z p̄ abūdantia deuotōis nō
sensit dolores. q̄dāmō p̄ vtute de-
ceptos. h̄ ec q̄z vtutē ipaz p̄ merce
de pēsauit. Nā nos q̄dē p̄pē eā nec
z̄posita m̄cede certam quā ille cō-
plectens etiā sine p̄mio diligebat
Cūcta illa que asperitate sui vidē-
tur impedire virtutē. cuīz omni mā
suetudine p̄petens q̄tidie celsior q̄
tidie assurgebat ardentior. et inten-
tatis sibi periculis noua semp ala-
critate pugnabat. Qui cum mortē
sibi imminetē delectatiōem q̄z gau-
dij alios p̄uocabat dices. Haudē
te et agratulamini mihi itaq̄z ad o-
fusionez et iniurias q̄s ob p̄dicādi
studium sustinebat magl. q̄z ad ho-
norū oblectamenta p̄perabat.
mortis potius q̄z vite d̄sideriū ap-

petens. paupertatis q̄z opulentie et
multo amplius labores q̄z alij req̄-
em post labore ac merorez magis
eligens q̄z alij voluptatem. Studi-
osius p̄ inimicis et fructuosi orās
q̄z alij aduersus inimicos. H̄ illi
formidandū erat atq̄z metuenduz
offensa nimirum dei. Nec desidera-
bile illi erat aliud nisi placere deo
semper. Non dico at q̄z nihil p̄senti-
um desiderabat. sed nec aliquid fu-
turorum. Non enī mihi dicas mer-
ces et gētes exercitus. pecunias p̄
uincias et potestates. Nec enī nec
q̄si araneaz fila reputauit. sed ea
q̄z p̄mittunt in celis et tūc eius ar-
dentē in xpo amorez videbis. Hic
siquidem pro illius dilectōe nō an-
gelorum non archangelorū digni-
tatem nec quicq̄z horum simile cō-
cupiuit. Quod enim erat maius o-
nibus xpi amore fruebat. Cū hoc
beatiōem se cunctis putabat. H̄i
hāt neq̄z p̄ncipatuū neq̄z dñatio-
nū sociē cupiebat. H̄z cū hac dile-
ctiōe magi. eē vel extremū imo ecē ex
numero penultimoz q̄z sine hac in-
ter summos et honores sublimes.
Hoc enīz erat illi maximū et lingu-
lare tormentuz ab hac caritate di-
scendere. hoc illi erat gehenna. hoc
sola pena. hoc infinita et intolerabi-
lia supplicia. Sed p̄frui caritate cri-
sti. hoc illi vita. hoc mūdus. H̄ pro-
missio. hec bona videbantur innu-
mera. Hic dispiciebat vniuersa que-
timem ut solet herba iam putrefa-
cta cōtemni. Tirānos vero ac i a/
postolos spirātes furorez velut q̄s
dam esse culices estimabat. Mortē

t i

vero atqz cruciatus q mille suppli
cia quasi ludum putabat esse pue
roru. dūmodo pro xpo aliquid su
stineret. Decorabatur enim magis
vincē cathena qz dyademate co
ronatus. Etenim coartatus carce
re habitabat in celo. ac libenti⁸ b
bera cupiebat q vulnera qz alij bra
via diripiāt. Et dolores non min⁹
qz premia diligebat cum ipos uti
qz dolores loco duceret premioz
Pterea illos etiam gratiam nomi
nabat. Quoniam que nobis sunt cā
tristitie hec sibi parabant maximā
voluptatem. Meroze quoqz maxio
vrebāt. ppter qd q dicebat. Quis
scandalizatur et ego non vror. Et
si in meroze dicat quis iesse aliquā
voluptatem. Multi enim qui filioz
mortibus vulnerantur aliquid cō
solutionis accipiunt cum suis fleti
bus relinquuntur. Magis qz dolēt
cū deflere phibentur. Sic et paul¹⁰
nocte et die solatiōem accipiebat
ex lacrimis. Null¹¹ quippe tanto af
fectu mala ppria. quanto ille defle
bat aliena. Quēadmodū enim illū
opinaris afflictum cū p̄ditiōem de
fleret peccatoruz. qui vt illi salui si
erent a celorum gloria cupiebat ex
cludi. Nam non saluari illos multo
acerbius estimabat qz semetipsum
perire. Hunc ergo cui nā rerū pote
rit alijs cōparare. Cui ferro? Cul
adamanti? Quidnā illam aliquis
appell¹² animā. aureā v̄l magis ad
amantinā? Nam et omni erat ada
māti fortior q auris gēmis qz p̄cio
fior q alteram quidem materia fir
mitate. alteraz supabat p̄ciositate

Cui igitur rei huius ab aliquo ani
ma cōpare? Earū quidē que sūt b/
nino nulli. Q si vel auro adamāti.
fortitudo. v̄l adamanti honor da
retur auri tunc forte aliquo modo
cōpatio eius. Pauli posset aie con
uenire. Sed quid ego adamāte et
auri ad similitudinē adduco pau
li. Mundū si ex diuerso appendas o
nem etiam tunc videbis apte pau
li. emergere pondus examinis. Nū
do igitur q oībus q in mundo sūt
paulū dicim¹³ digniore. I igit mū
dus eo dign¹⁴ nō est sed forte v̄l ce
lum. sed istud quoqz inueniēt inferi¹⁵
Si enī nō solū celum. sed etiā q ha
bentur in celis dei postposuit cari
tati. Quōmodo non magis domi
nus qui tanto ē benignior sancto
paulo. qnto etiā maliciaz bonitas
antecellit inumeri. celis euz iudicat
digniore. Nō enī nos tātū diligit
deus qz tū ipē diligēt a nobis. Hā
to effusi¹⁶ qzto nec sermo sufficit ex
plicare. In paradisiū qz hūc deus
rapuit et in celum tertium subleua
uit. Nec immerito siquidem paul¹⁷
in terra gradiens sic se gerebat in
cunctis quasi angelorum societate
frueretur. Nam visibili adhuc cor
pori colligatus illorum perfectiōe
gaudebat. Tantis qz fragilitatib¹⁸
subditus in nullo inferior supermis
virtutibus apparere certabat. Nā
q tāqz pēnat¹⁹ totū docēdo puola
uit orbē et velut icorpore²⁰ laboēs
picula qz cōtēpsit nec ymbriū frigo
ra gelida nec sol fulgura radiātia
ptimescēt. Et qsi iaz celū possidēs
cūta p̄l²¹ terrena despexit q tāqz

cum iōpis iam in corporeis virtutib⁹
bus degens iugi mentis intentiōe
vigilauit ⁊ angelis quidem sepe di
uersarum gentium cura omissa est
Sed nullus illorū ita creditū sibi
populum gubernauit vt paul⁹ vni
uersum orbem Hic aut̄ aliquis i
dulgentissim⁹ pater afficit erga fili
um frenes̄ oprehensuz. cuius q̄sto
magis ouich⁹ istibus q̄ pulsat tā
to ei⁹ poti⁹ miseretur et deflet Ita
paulus illis a quibus affligebat
maiora adhibebat fomenta pietati
tis Scepe eni pro illis qui eum qn/
quies verberauerāt ⁊ eius sanguini
nem sitiebat lacrimabat vehemē
ter dolebat et p̄ eis orabat dices
Fratres quidem cor vnum ī. Ne
hementer q̄z mordebat ac penitus
dissecabat cū eos pereuntes vide
ret. vt es missum in ignem Ferrum
totum profecto ignis efficitur Sic
paulus caritate succensus effectus
totus est caritas. qui quasi cōmu
nis totius mundi pater esset ita in
amore homin⁹ et iōpos eorum imita
batur parentes imo cunctos non
solum carnales veruz etiā spūales
patres sollicitudie ac pietate supe
rabat Om̄nem enim prors⁹ hominem
deo exhibere cupiebat. qualī enim
vniuersum mundum iōpe genuisset
sic omnes in dei regnuz festinabat
inducere corp⁹ ⁊ animā p̄ his q̄s
diligebat impendēs Homo iste ig
nobilis ⁊ circūferari⁹ qui artē exer
cebat in pellibus tāta virtute pro
gressus est vt vit. xxx. ānoꝝ spacio
et romanos ⁊ ḡas ⁊ parthos et
medos ⁊ idos ⁊ lithas Ethiopes

⁊ siromathas atqz sarracenos ⁊ o
ne prorsus homin⁹ gen⁹ sub iugo mit
teret veritatis. Et sicut in stipulas
aut fenuz ignis immisus sic omia
demonū opera osumpsit Pauli igi
tur insonante lingua. et omni igne
vehementius irruente cedebant o
nia atqz fugiebat ⁊ demonū cult⁹
⁊ tirannorum mine ⁊ domesticoz
insidie sicut rad̄hs solis orientibus
et tenebre fugantur ⁊ adulteri ac
fures foueis condun̄. et latrones
recedunt. et homicide ad antra fu
giunt. omnia q̄z lucida efficiunt̄ et
clara desuper rad̄hs illustrantibus
Hic ubiqz disseminante paulo euā
geliuz fugabatur error veritas q̄z
remanebat Adulteria ⁊ alia dictu
fetida defecerūt atqz consūpta sūt
isto ignis vapore paleaz vite peñ
tes Clara vero inter hec veritatis
flāma surgebat resplendens et vñ
ad celi sublimitatem ascendens ab
his potissim⁹ eleuata qui eam op
primere videban̄ nec pericula aut
impetus p̄cessum eius ipedire po
tuerunt Erroris vero talis est con
ditio. q̄ nullo sibi obstante cōsene
scit ac defluit Talis autem ecōuer
so status q̄ multis impugnantib⁹
suscitatur ⁊ crescit. Qm̄ igitur ita
deus genus nostrum nobilitauit
ei similes studeam⁹ inueniri Neqz
impossibile istud putem⁹ qm̄ tale il
li quale nobis corpus fuit. talis a
nimā. tales cibi. idem illū te q̄z for
mauit ⁊ quemadmodū illi⁹ ita est
deus tuus. His dei dona in pau
lo cognoscere! Testimenta eius t
rori demonibus erant. Hec vero

t z

amplius admiranda. quia paulus
cu^z in pericula irrueret temeritat^l.
argui potuerat. nec cu^z pericula fu-
geret timiditas. Amabat etenim
printem vitam ob lucrū docendi. Et
rursus valde eam despiciebat ob
philosophiam ad quam illum mū
di temptus euixerat. Deniq^z cu^z
videris paulum pericula fugiente
non minus illum admireris quod cu^z
se periculis gaudet opponere. Ut
enim hoc fortitudinis. ita illud ē sa-
pientie. Et cum videris illum de se
ipso aliqua sonantez sūliter admire-
ris ac si videris illū semetipm despi-
cere. Ut enī illud hūilitatis est. ita
istud est magnanimitatis. Magis
enī merebatur loquendo de se quod
tacendo volebat laudari. Quoniam nī
fecisset istud culpabilior illis esset quod
seipso importune laudare didice-
runt. Nisi enim gloriatus fuisset cre-
ditos sibi omnes prodidisset. quod tu^z
se humiliasset eos extulisset ampli-
tunc paulus magis meruit gloriā
do quod aliter laudes priprias occul-
tando. Nec tantum quisque profuit
cum sua merita celaret quantū iste
cū poteret. Est autē grande malū
de seipso aliquid grāde dicere at^z
mirabile. Extreme quod dementie est
nulla imminentē necessitate rerum
quod necessitate violenta proprihs laudi-
bea velle decorari. Non hoc sermō
mini loqui iudicium est. sed potius
insanie est. Hoc enī omnmercedē
euacuat laboribus sudoribus quod quod
tam. Etenī altius de se efferre sermō
nem glorioſi est et insolentis sese quod
iactātis. Dicere at illa tantūmodo

que profitis cāc necessarie sunt. fructū
amantis. et multorum remedia co-
gitantis sicut fecit et paulus quod dominū
a pseudo carperetur in laudes su-
as ire compellus est. Maxime que
dignitatem suam ostenderent. Plu-
ra at et maiora celavit. venia inquit
ad visioes quod te. dominus. parco autē ic. Tā
ta paulus tanta quod crebro cu^z domi-
no habens colloquia quāta nec pro
phetarū nec apostolorū ullus ha-
buit per ea ipse humilior reddebac
Hoc est plegas metuere ut disce-
res quod cū sermō naturam unus erat e
pluribus per voluntatē non solum
sup multos hoies verū ctiā vnus ex
angelis erat. Neque vero metuere
plagas reprehensiōe dignū sed pla-
garum metu aliquid indignū pie-
tate omittere. Hoc ipso enī quo pla-
gas timet quod in certamine nō vincit
admirabilior ostenditur. quod ille quod
non timet. sicut nec merere culpabi-
le ē. quod merorē aut facere aut dicē
eoꝝ que deo displicent. Hinc qua-
lis fuerit paulus ostenditur quia
in tali natura viuens potuit quo-
dāmodo supra naturam. Quoniam si mor-
tem timuit nec ipam quidem recu-
sabat. Non ei habere naturaz infir-
mitatibus subditam. sed seruire in
firmitatibus criminōsum ē ut merito
ille mirabilis habeatur qui imbe-
cillitatem nature voluntatis virtu-
te superauit quod si iohannem. qui di-
cebatur marcus a coniortio sepe
rauerit. hoc vtque faciissime pro pre-
dicationis officio efficit. Cum siqui-
dem qui istud suscipit officium nō
oportet esse mollem aut resolutuz

sed fortem et per cuncta robustum. Ne
quod enim attingere quisque debet pre-
clari huius muneric functionem nisi
parat sit anima milies ponere in
mortem atque discrimina. Qui enique
non tali animo est multos alios suo
perdet exemplo. **N**agis quod utile est
si quiescat sibi quod tantum vacet. **N**on
ita gubernatorum. non ad bestias di-
micantur. non ludo gladiatorio de-
stinetur non quepiam omnino sit ad dis-
crimina et mortes patam atque de-
positam oportet habere anima ut
cum qui officium suscepit predicandi.
Nam et pericula prefecto maiora et
aduersarij seniores nullos prouersus
simili conditio certantur. Ceterum namque in
premio in supplicio gehenna proponebatur.
Si vero aliquis inter eos facta omnia
est noli hoc delictum putare. **N**on
enim commoueri malum est. sed irra-
tionabiliter. nullo quod iusto flagitiae
negocio commoueri malum est. **H**unc
enim affectum puidus nobis creator
inservit. ut dormientes animas atque
resolutas. ab inertia atque desidia su-
scitaretur. **Q**uasi enim gladio aciebat ita
metu nostre ire acutem imposuit ut
cum oportet utamur. **B**enignitas
autem non semper bona est. sed cum
illam tempus afflagitat. **Q**uando vero
illud non adest et illa viciosa est. Ita
et paulus sepe hoc usus est affectu
et immodeste loquentibus melior erat
iratus. **H**oc autem erat in eo mirabile
quod cum vinculis. verberibus atque
vulneribus loge splendidior erat dy-
ademate purpura quod fulgetibus. Cum
quod vincitus per tam vastuz pelago
ducebatur. ita gaudebat tauquo in

maximum imperium ducere. **P**ostquam
vero rumam ingressus est. nec ibi sta-
re contentus est. sed in hispaniam per
currat. **N**ec unum quidem diem in ocio
passus est. et quiete transire sed in per-
dicandi ardore ipso igne ardentior
nec pericula timuit nec irrisiones e-
rubuit. **H**oc vero maiori admirati-
one dignum est quod cum tam etiam au-
dax ac velut ad pugnam semper ac
cinctus et ignem quandam belli aspi-
rans rursus placabile atque flexibile
propebat se. **N**am seuienti vel pro
tius feruenti precepit ut iret thar-
sum non recusat. **D**ixerunt per misericordiam
eum deponi oportere et passus est.
Huius rei gratia ista faciebat ut per-
dicationi diutius insisteret cum multis.
hinc credentes iret ad christum. **N**et ue-
bat prefecto ne forte paup hinc atque
inops multorum salutis abscederet.
Ceterum cum hunc quod sub uno pugnat
magistro viderint infixa vulnera
fluentem sanguinem nec sic hostibus
aliquant cedente. sed stantem fortiter
hastas quod vibrat et crebris ictibus
aduersariorum corruere faciente
nec omnino dolori parcentem maiori
ab aliis dubio tanto duci alacritate
subduntur. **H**oc itaque factum est in
paulo. **I**udentes enim illum ligatum
cathenis et nihilominus in carcere per-
dicantem. **I**udentes etiam ipsum vulneratum
et tamen verberantes ipsos summo
ne capientem maiorem prefecto fiduci-
am colligebant. **I**de quod significans
ait ita. **U**lt plures efratribus fiden-
tes inde maiorem haberent audaciaz
sine timore verbū dei loqui. **F**unc
certiore alacritatem et ipse capie-

bat ac vehementi in aduersarios
ferebatur. Sicut enim ignis in diuer-
sas plerumque materias incidens au-
getur magis et incrementa sortit.
Sic et lingua pauli quibuscumque fu-
isset admota ad se eos continuo trans-
ferebat. impugnatoribus que ei per pa-
bulum spirituale hinc efficiebat quia
per ipsos euangelij magis flamma
crescebat. **H**ec cristolomus

De sancto hiliano historiam re-
quire in fine.

De septem fratribus

Sed eptem fratres fuerunt filii
beate felicitatis quorum no-
mina sunt Januarius felix
phillipus. siluanus. alexander. vita-
lis et marcialis. Hos omnes cum
matre iussu imperatoris anthoni
publius prefectus ad se vocari fecit.
Suasitque matri ut sui et filiorum suo
rum misereri deberet. Que ait. Neque
bladensis tuus potero alluci. nec ter-
roribus frangi. Secura enim sum de
spiritu sancto quem habeo propter te super-
rabo viua. et melius vincas occisa.
Et cœrsa ad filios ait. Videte si
liq' mei celum et sursum aspicite caris
sumi quod ibide vos Christus expectat. For-
titer pro Christo pugnate et fideles vos
in Christi amore exhibete. **O**d prefectus
audiens eam alapis cedi iussit. **C**um
ergo mater et filii in fide ostentissi-
mi permanerent oculis matris videteque
fortante diuersis sunt suppliciis iter
empti. **H**ac beatam felicitatem vocat
gregorius plusquam martirem. quod septem
passa est in septem filiis et octauo
in corpe proprio. **G**regorius in omelia
Beatam felicitas que credendo exti-

tit ancilla Christi. predicando etiam scia
est mater Christi. Septem quippe filios
sic post se viuos timuit relinquere
sicut carnales parentes solent metu-
ere ne mortuos premitantur. Partu-
riuit spiritu quod carne peperat ut
predicando pareret de quos carne
pepererat mundo filios suos quos
carnem suam esse nouerat sine dolore
non poterat morientes videre. **P**er
erat vis amoris interior que dolo-
re vinceret carnis. **R**ecte ergo haec
feminam ultra martire dixerim. que
tociens in filiis est et tamen desideran-
ter extincta. **D**um enim multiplex
martirium timuit. ipa quoque marti-
ris palma vicit. quod et amore Christi sola
sua mors ei minime suffecit. Passi
sunt at circa annos domini cxx. sub de-
cio imperatore.

De sancta theodora

Theodora nobilis mulier speciosa apud alexandriam
propter zenonis imperatoris virum
habebat diuitiae ac timentem deum. **A**diabolus
at theodoem inuidem sancti
tati. virum quendam diuitiae in illius
occupantiam incitauit. qui eam cre-
bris nunchis et munieribus molesta-
bat. ut assensum sibi preberet sed il-
la nuncios respuebat et munera co-
temnebat. **I**n tantum autem eam mo-
lestabat propter ipsam habere quietem non
poteret et pene deficeret videlicet.
Tandem quando magaz ad eam
misit quemque et viri illius misericordia
tum sibi quod consentiret plurimum hor-
tabatur. **Q**ue cum diceret se coram
oculis dei cuncta cernentis tamquam